

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1933/2023
Рев2 1960/2023
27.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић, Зорице Булајић, Весне Станковић из Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Верослав Гарић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Одред жандармерије у Краљеву, коју заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, Одељење у Краљеву, ради исплате, одлучујући о ревизијама тужене, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2642/21 од 09.12.2021. године и пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2290/22 од 12.12.2022. године, у седници већа одржаној 27.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2290/22 од 12.12.2022. године.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2642/21 од 09.12.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2642/21 од 09.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду ревизијских трошкова, као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 775/18 од 21.07.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу исплати за период од 15.05.2015. године до 15.06.2018. године на име накнаде штете због неисплаћеног додатка на плату за приправност и на име теренског додатка, појединачне опредељене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу плати на име

трошкова парничног поступка укупан износ од 152.170,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2642/21 од 09.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у ставу првом изреке под а). Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу првом изреке под б) и у ставу другом изреке и предмет у укинутим деловима враћен истом суду на поновно суђење.

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 1458/21 од 16.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да исплати тужиоцу на име теренског додатка појединачне опредељене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове паричног поступка у износу од 76.734,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке о трошковима до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2290/22 од 12.12.2022. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћеног теренског додатка исплати појединачно опредељене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставом изреке и обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 254.210,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке о трошковима до коначне исплате.

Против правноснажних пресуда донетих у другом степену, ревизије је благовремено изјавила тужена и то у односу на пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2642/21 од 09.12.2021. године због битне повреде одредаба парничног поступка, са предлогом да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП, а у односу на пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2290/22 од 12.12.2022. године због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2290/22 од 12.12.2022. године, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужене неоснована.

У поступку доношења ове побијане пресуде, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити има других битних повреда одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене и обавља послове У периоду од маја 2015. године до априла 2018. године био је ванредно радно ангажован у Копненој зони безбедности изван седишта команде и у овој парници потражује накнаду трошкова за теренски додаток који му тужена, како тврди, није исплатила. Из налаза и мишљења вештака произлази да је тужена исплатила тужиоцу износ дневница за отежане услове рада. На основу утврђеног првостепени суд је закључио да теренски додаток у својој суштини представља накнаду за отежане услове рада на терену и да је тужена своју обавезу према тужиоцу измирила исплатом накнаде по основу отежаних услова рада.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев налазећи да накнада трошкова рада и боравка на терену (теренски додаток) није исто што и накнада на име отежаних услова рада. Полазећи од утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је применом одредаба Закона о полицији и Посебног колективног

уговора за полицијске службеника, које су биле у примени у спорном периоду, члана 43. став 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 98/07... 84/15) и Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/2015, 50/15), оценио да тужилац основано потражује исплату увећане плате по основу накнаде трошкова рада и боравка на терену, чија је висина утврђена на основу налаза и мишљења вештака, с обзиром да је рад извршен изван службених просторија, односно на терену, а по налогу овлашћеног лица, према дневном распореду рада.

Врховни суд налази да је побијана пресуда донета уз правилну примену материјалног права.

Према одредбама чланова 43. став 1. и 44. став 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр.86/2007...84/15), рад на терену јесте рад који се по природи посла врши изван службених просторија, а на који се државни службеник или намештеник, по налогу овлашћеног лица, упућује да изврши службени посао и исплаћује се накнада трошкова рада и боравка на терену (теренски додатак) у висини од 3% просечне зараде запосленог у Републици Србији, према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за статистику.

Према одредби члана 39. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/2015), запослени има право на накнаду трошкова рада и боравка на терену (теренски додатак) који износи 3% просечне месечне зараде запосленог у привреди Републике Србије према последњем коначном објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Како је предмет парнице имовинскоправни захтев ради накнаде штете на име неисплаћеног теренског додатка, реализованог фактичким радом изван службених просторија и боравком на терену, по налогу овлашћеног лица и према дневном распореду рада, то су се стекли услови за исплату накнаде трошкова по наведеном основу, како то правилно закључује другостепени суд, јер је тужени послодавац у обавези да непосредно примењује посебан колективни уговор (важећи у спорном периоду) донет у складу са законом и одредбе Уредбе о накнадама и другим примањима запослених у државним органима и изабраних, односно постављених лица, којим су предвиђени услови и параметри за одређивање висине тих трошкова, услед чега претходно обраћање послодавцу за остваривање тог права подношењем писаног захтева, није услов за покретање судског поступка, како се то неосновано истиче ревизијом тужене. Наиме, да ли ће руководиоци органа о овом праву да одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно, против код појединачног акта је дозвољена жалба у управном поступку и обезбеђена судска заштита у упоравном спору, није од утицаја на обавезу исплате накнаде теренског додатка.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2642/21 од 09.12.2021. године, Врховни суд је нашао да нису испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе о праву запослених у МУП-у на исплату увећања плате за приправност.

Наиме, предмет тражене правне заштите је исплата увећане плате по основу приправности, а правноснажном пресудом је утврђено да је тужбени захтев основан. О овом праву тужиоца, судови су одлучили уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, па у конкретном случају не постоји потреба за

разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права, што значи да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11...10/23), на основу чега је и одлучено као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради накнаде штете у висини неисплаћених додатака на плату тужиоца (тужба ради новчаног потраживања) у овом спору поднета је 15.06.2018. године, а вредност предмета спора побијеног дела је 153.359,02 динара, који износ не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора не прелази имовински цензус за дозвољеност ревизије, то је Врховни суд нашао да је ревизија тужене недозвољена, у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Захтев за накнаду трошкова састава ревизије изјевљене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2290/22 од 12.12.2022. године је одбијен, на основу одредбе члана 165. ЗПП, јер тужена по овом правном леку није успела.

**Председник већа-судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић